

SOSW PIASECZNO

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
im. Zwycięzców Olimpiad Specjalnych
w Piasecznie**

Rok szkolny 2024/2025

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

- Deklaracja Praw Dziecka z 1959r.
- Deklaracja Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1975 r., uchwałą 2856.
- Deklaracja Praw Osób Upośledzonych Umysłowo przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1971r.
- Konwencja o Prawach Dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych z 1989r. (w Polsce od 23 grudnia 1991r.)
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13.12.2006r. (Dz. U. z 2012r. poz. 1169) ratyfikowany przez Polskę w 2012r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Ustawa z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473,z późn.zm.).
- Ustawa o Systemie Oświaty z dn. 7.09.1991r, z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dn. 26.01.1982 r. Karta Nauczyciela (art. 6) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dn. 07.09.1991 r. Prawo Oświatowe (art. 1 pkt. 3 i 12, art. 4 pkt. 24, art. 5, art. 26, art. 44 pkt. 1-3, art. 84 ust. 1-3 oraz ust. 5, art. 86 pkt. 1) (Dz. U. z 11.01.17r., poz. 59) z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016r . Prawo Oświatowe (Dz. U z 2017r.) oraz Przepisy wprowadzające Prawo Oświatowe.
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dn.11.09. 2015r.
- Ustawa z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2016 r. poz. 1817, 1948, z 2017 r. poz. 60, 573).
- Ustawa z dnia 26.10. 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 2016 r.poz. 1654, z 2017 r. poz. 773).
- Ustawa z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1446).
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005.
- Ustawa z 12.04.2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz.U. z 2019 poz.1078).
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli (Dz. U. 2023 poz. 1369).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrona małoletnich (Dz.U. z 2024r. Poz. 560).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 6 sierpnia 2020 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31.10.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (z dnia 31 grudnia 2002 roku).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego – t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 395 z późn.zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. po. 1367) – zmiana w zakresie § 13 (dot. modyfikacji programu wychowawczo-profilaktycznego).
- Kierunki Polityki Oświatowej Państwa zaplanowane na rok szkolny 2024/2025.
- Wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r. dotyczące organizacji zajęć w szkole i placówce.
- Statut SOSW im. Zwycięzców Olimpiad Specjalnych w Piasecznie;
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole.

CHARAKTERYSTYKA OŚRODKA

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Piasecznie jest placówką kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ośrodek jest placówką feryjną i zapewnia wychowankom częściową całodobową opiekę w dni nauki szkolnej.

Na Ośrodek składają się:

**Szkoła Podstawowa Specjalna,
Szkoła Branżowa I Stopnia,
Liceum Ogólnokształcące Specjalne,
Szkoła Przystosabiająca do Pracy,
internat i półinternat.**

W Ośrodku może kształcić się młodzież powyżej 21. roku życia, nie dłużej jednak niż do 24. roku życia.

W Ośrodku zapewniamy **zajęcia terapeutyczne**, opiekę **psychologa** szkolnego, **pedagoga** oraz **innych** specjalistów w ramach realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Szkoła posiada również stały monitoring zapewniający bezpieczeństwo dzieci i młodzieży na terenie placówki. Szkoła przystosowana jest ponadto do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo (niwelowanie barier architektonicznych, winda) oraz stale pozyskuje środki finansowe i rzeczowe na poprawę i rozbudowę bazy lokalowej oraz pracy uczniów i nauczycieli.

MISJA i WIZJA OŚRODKA

Głównym zadaniem SOSW jest przygotowanie wychowanków, w miarę ich możliwości, do samodzielnego funkcjonowania, udziału w życiu społecznym i integracji ze środowiskiem lokalnym. Program Wychowawczo-Profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów, obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Program zakłada, że wychowanie młodego człowieka będzie miało miejsce w każdym momencie edukacji – w czasie lekcji przedmiotowych, godzin z wychowawcą, przerw śródlekcyjnych, zajęć terapeutycznych, świetlicowych i pozalekcyjnych, pobytu w internacie, uroczystości i imprez szkolnych, a także podczas codziennych interakcji nauczyciel – uczeń.

Wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczo - profilaktycznym zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Ośrodka skierowane są do uczniów uczęszczających do poszczególnych typów szkół wchodzących w skład placówki:

1. zgodnie z wymaganiami kształcenia zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego (w tym dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną),
2. podstawie programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym w szkołach podstawowych
3. podstawą programową dla szkół specjalnych przystosabiających do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Zagadnienia zawarte w programie będą realizowane w formie praktycznej, zadaniowej z uwzględnieniem specyficznych form, metod oraz zasad nauczania dostosowanych do pracy z uczniami z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, odpowiadających ich potrzebom rozwojowym i edukacyjnym, możliwościom psychofizycznym, zainteresowaniom oraz talentom.

Nasza wizja opiera się na motto szkoły:

„Dopóki walczysz, jesteś zwycięzcą.”

Pragniemy, aby motto było wyrażane w działaniach ukierunkowanych na szeroko rozumiany rozwój, w którym działania sportowe i inne nie są celem samym w sobie, lecz stanowią istotną drogę do samorealizacji ucznia, do jego budowania poczucia własnej wartości i poczucia satysfakcji. Pragniemy, aby w każdym uczniu odnaleźć jego unikalny talent. Talent ten chcemy prezentować na forum szkoły. Motto w tym samym stopniu chcemy odnieść nie tylko do uczniów, ale także do Rady Pedagogicznej ośrodka.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły;
- współpracuje z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów, z Wicedyrektorami, z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologami szkolnymi, terapeutami oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada rodziców:

- współtworzy i uchwała szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- zasięga informacji na temat swoich dzieci w szkole;

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- uczestniczy w zebraniach/spotkaniach organizowanych przez szkołę;
- współpracuje z wychowawcami klas i innymi nauczycielami/specjalistami.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły;
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

Rada Pedagogiczna:

- rzetelnie realizuje zadania związane z powierzonymi stanowiskami oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą opiekuńczą i profilaktyczną;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami;
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania;
- dba o wszechstronny rozwój uczniów, wspiera ich psychicznie oraz kształtuje umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki;
- dba o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów;
- współpracuje z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczy w spotkaniach szkolnych zespołów, realizuje założenia szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla innych uczniów;
- reaguje na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzega obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach trudnych/kryzysowych oraz podejmuje działania interwencyjne i wspomagające uczniów;

- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu trudności i niepowodzeń szkolnych oraz w rozwiązywaniu życiowych problemów;
- wspiera zainteresowania, pasje i rozwój osobowy uczniów;
- rozmawia z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce, w tym obserwowanych trudnościach, w odniesieniu do swoich zajęć edukacyjnych i/lub terapeutycznych;
- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewnia atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego szacunku i tolerancji

Wychowawcy:

- realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny Ośrodka;
- dbają o poczucie bezpieczeństwa oraz akceptację ucznia w klasie i szkole;
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z życia codziennego;
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynniki chroniące i czynniki ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z uzależnieniami (m.in. cyfrowym, od środków psychoaktywnych, środków zastępczych, od substancji psychotropowych);
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zasadami, zwyczajami szkoły;
- dążą do integracji zespołu klasowego, dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec ucznia, ujawnionych nałogów;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom wychowanków;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych oraz rozwiązywaniu trudności życiowych;
- wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności, umiejętności i zainteresowania;
- stawiają uczniom wymagania na miarę ich możliwości;
- kształcą i wychowują uczniów w duchu patriotyzmu;
- koordynują pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- współpracują z rodzicami/opiekunami prawnymi, rozpoznają ich potrzeby i oczekiwania, włączają rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły;
- współpracują z Dyrekcją, Radą Pedagogiczną, pedagogiem, psychologiem, zespołem terapeutycznym i pielęgniarką, są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny;
- wspomagają uczniów w codziennym funkcjonowaniu, wspierają ich w trudnej sytuacji;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z życia codziennego;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny,

uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów oraz przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy.

Wychowawcy grup internackich/świeclicowych:

- otaczają indywidualną opieką wychowawczą każdego wychowanka;
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego;
- utrzymują systematyczny kontakt z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów, udzielają informacji, porad, wskazówek ułatwiających rozwiązanie obserwowanych i zgłaszanych trudności;
- współpracują z nauczycielami, psychologiem i pedagogiem szkolnym, uczestniczą w zespołach szkolnych;
- kontrolują realizację obowiązku szkolnego przez wychowanków, wspomagają w procesie uczenia się;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom wychowanków;
- pomagają w organizacji i biorą udział w życiu kulturalnym Ośrodka;
- na bieżąco udzielają wsparcia i pomocy w zależności od potrzeb oraz trudności wychowanków;
- organizują czas wolny uczniów na terenie szkoły, rozwijają ich zainteresowania, talenty i pasje oraz wzmacniają mocne strony.

Dzieci mają zapewnioną pomoc psychologiczną, pedagogiczną i medyczną. Warunki socjalne i dobrze wyposażone klasy oraz pracownie, zachęcają młodzież do nauki i rozwoju.

Pedagog / psycholog szkolny:

- wspiera nauczycieli/wychowawców w planowaniu, organizowaniu i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspiera uczniów w ich codziennym szkolnym funkcjonowaniu, pomaga w przezwyciężaniu napotkanych trudności w obszarze nauki, zachowania oraz relacji społecznych, obejmuje opieką/terapią psychologiczną uczniów w zależności od indywidualnych potrzeb i zaleceń PPP, prowadzi psychoedukację, w tym działania o charakterze profilaktycznym, wychowawczym i wspomagającym rozwój intelektualny, społeczny, emocjonalny, fizyczny i duchowy;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i opiekuńczych;
- prowadzi działania diagnostyczne uczniów pod kątem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, a także wspiera ich mocne strony;
- rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego;
- udziela uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- współpracuje z rodzicami/prawnymi opiekunami uczniów;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- wspierają adaptację uczniów obcojęzycznych;

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych;;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły oraz wspomagającymi rodzinę i dziecko;
- wspomaga działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- udziela uczniom szkoły podstawowej i liceum wsparcia w prawidłowym wyborze dalszego kierunku kształcenia;
- udziela uczniom Szkoły Przystosabiającej do Życia oraz Szkoły Branżowej I Stopnia wsparcia i pomocy w wyborze dalszej ścieżki kariery;
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas, nauczycielami przedmiotowymi i innymi specjalistami placówki, wspomaga pracę dydaktyczno-wychowawczą w klasach;
- dokonuje ewaluacji i analizy w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Pielęgniarka szkolna:

- zapewnienia medyczną opieką uczniom niepełnosprawnym i przewlekle chorym podczas pobytu w szkole;
- podaje leki wyłącznie na zlecenie lekarza oraz za zgodą rodziców/opiekunów prawnych;
- bierze udział w promowaniu zdrowego stylu życia wśród dzieci, profilaktyki uzależnień;
- przeprowadza profilaktyczne badania bilansowe;
- pomaga przy realizacji programów zdrowotnych;
- współpracuje z Dyrekcją i Radą Pedagogiczną;
- współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów;
- rozpoznaje potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego;
- pośredniczy w komunikacji na temat stanu zdrowia uczniów oraz ich rozwoju psychofizycznego pomiędzy rodzicami, a pracownikami pedagogicznymi ośrodka

ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Celem naszej szkoły jest przygotowanie młodzieży do uczenia się przez całe życie oraz przystosowanie się do dynamicznie zmieniającego się świata: niezbędne jest więc wyposażanie w te umiejętności, które pozwolą uczniom funkcjonować w harmonii z najbliższym otoczeniem, społeczeństwem i przyrodą oraz zdobywać dalszą wiedzę, samodzielnie myśleć, a także organizować własną pracę i czas wolny.

Osoby odpowiedzialne za realizację Programu Wychowawczo - Profilaktycznego to:

- Dyrektor;
- Wicedyrektorzy;
- Rodzice/opiekunowi prawni;
- Rada Pedagogiczna – nauczyciele, wychowawcy klas, wychowawcy grup świetlicowych i internatowych, szkolni specjaliści, zespół terapeutyczny;

- Pracownicy niepedagogiczni Ośrodka – pomoce nauczyciela;
- Pielęgniarka;
- Inne podmioty współpracujące ze szkołą.

Adresatami Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są:

- Wychowankowie;
- Rodzice/Opiekunowie;
- Pracownicy Ośrodka.

Zadania określone w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym powinny uwzględniać potrzeby konkretnego zespołu klasowego, a także potrzeby indywidualne uczniów. Działania wychowawczo – profilaktyczne nieuwzględnione w programie, będą realizowane zgodnie ze zdiagnozowanymi w ciągu roku szkolnego indywidualnymi potrzebami uczniów. Wychowawca klasy jest osobą odpowiedzialną za przeniesienie i adaptację treści wychowawczych i profilaktycznych określonych w programie na grunt swojej pracy z klasą. Fundamentem działania wychowawcy powinno być rozpoznanie potencjału, potrzeb i możliwości uczniów oraz oczekiwań i potrzeb rodziców.

Na tej podstawie wychowawca powinien:

1. Określić cele wychowawcze dla danego zespołu klasowego, z uwzględnieniem zakresu treści wychowawczych realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów i możliwości rozwojowych uczniów odpowiednio do wieku.
2. Ustalić zadania do realizacji w danym roku szkolnym, z uwzględnieniem zaangażowania uczniów w planowanie działań i ich inicjatywy w zakresie sposobu realizacji zadań.
3. Ustalić w zespole nauczycieli uczących w danej klasie zakres współpracy w realizacji zadań.
4. Uwzględnić udział rodziców w planowaniu pracy wychowawczej i profilaktycznej, w tym działania skierowane do rodziców i realizowane przy ich udziale.
5. Reagować na bieżące potrzeby uczniów i w razie konieczności modyfikować działania.

Działalność wychowawcza w Ośrodku polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na **osiągnięcie pełnej dojrzałości** w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia),
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. epidemia).

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) **współdziałanie** całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) **kształtowanie hierarchii systemu wartości**, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) **współpracę z rodzicami lub opiekunami** uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) **wzmacnianie** wśród uczniów i wychowanków **więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną**,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, **budowanie prawidłowych relacji** rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) **doskonalenie umiejętności** nauczycieli i wychowawców w zakresie **budowania podmiotowych relacji** z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz **warsztatowej pracy** z grupą uczniów,
- 7) **wzmacnianie kompetencji wychowawczych** nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) **kształtowanie** u uczniów **postaw prospołecznych**, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) **przygotowanie** uczniów **do aktywnego uczestnictwa w kulturze** i sztuce narodowej i światowej,
- 10) **wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych** mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym **poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy** i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) **poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców** na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- 2) rozwijanie i wzmocnianie **umiejętności psychologicznych i społecznych** uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie **profilaktyki** oraz **rozpoznawania wczesnych symptomów depresji** u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat **wpływu sytuacji kryzysowej** na **funkcjonowanie** każdego **człowieka** oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności **samokontroli**, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie **krytycznego myślenia** i wspomaganie uczniów i wychowanków w **konstruktywnym podejmowaniu decyzji** w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie **rozpoznawania** wczesnych **objawów używania środków odurzających**, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie **profilaktyki używania środków odurzających**, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, **norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego** wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją/instytucjami na rzecz dziecka i jego rodziny.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych ;
- 2) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.

Praca wychowawcza i profilaktyczna pracowników Ośrodka opiera się zatem na następujących zasadach:

- pełna akceptacja każdego wychowanka wraz z jego indywidualnymi możliwościami psychofizycznymi i potrzebami;
- traktowanie wychowanka jako podmiotu wychowania i uwzględnianie całokształtu jego możliwości, potrzeb i oczekiwań, liczenie się z jego zdaniem i szanowanie jego praw, zwłaszcza prawa do rozwoju we własnym tempie oraz pomaganie mu w dokonywaniu przez niego wyborów;
- analizowanie podejmowanych działań wychowawczo - profilaktycznych oraz wynikających z nich zmian w funkcjonowaniu wychowanka;

- przestrzeganie zasady systematyczności i konsekwencji we wszelkich podejmowanych działaniach jako warunku prawidłowego przebiegu procesu wychowania;
- uwzględnianie w wychowaniu wychowanków osób z ich otoczenia społecznego, zwłaszcza rodziny i najbliższych osób; uwzględnianie potrzeb, możliwości i oczekiwań tych osób, tak by nie czuły się przeciążone i aby nie prowadziło to do działań sprzecznych z przyjętym modelem wychowania; podejmowanie działań obiektywnie realnych i akceptowanych przez rodzinę wychowanka;
- podejmowanie działań w oparciu o powszechnie uznane w naszej kulturze zasady etyczne, takie jak: uczciwość, poszanowanie dla własnej i cudzej godności oraz dla dóbr materialnych; kształtowanie u wychowanków stosownie do ich możliwości rozwojowych postaw takich jak: odpowiedzialność, obowiązkowość, prawdomówność, szczerłość, niesienie pomocy potrzebującym, koleżeństwo.

PROFIL ABSOLWENTA OŚRODKA

Absolwent SOSW powinien znać swoje możliwości, umiejętności, mocne i słabe strony, przy jednoczesnej świadomości swojej niepełnosprawności i wynikających z niej trudności. Uczeń kończący placówkę, w zależności od swoich możliwości, orientuje się w aktualnych wydarzeniach w najbliższym środowisku, kraju, na świecie i aktywnie stara się uczestniczyć w życiu społecznym. Absolwent szkoły w zależności od swoich możliwości i umiejętności, powinien być przygotowany do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia pracy zawodowej (jeśli ma ku temu predyspozycje) w warsztatach terapii zajęciowej, w przedsiębiorstwie, spółdzielni socjalnej, zakładzie aktywizacji zawodowej lub/i na otwartym rynku pracy.

Profil absolwenta Ośrodka – uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim/z całościowymi zaburzeniami w rozwoju:

- zna i respektuje normy i zasady społeczne, w tym zasady bezpieczeństwa związane z przepisami prawa;
- ma poczucie przynależności do społeczności lokalnej i obywatelskiej;
- przyjmuje właściwą postawę wobec pełnionych ról społecznych;
- dba właściwie o higienę i wykazuje się kulturą osobistą;
- szanuje dorosłych, młodszych i rówieśników, okazuje to w słowach i działaniu;
- zna i stosuje zwroty oraz formy grzecznościowe;
- zna hymn państwowy oraz potrafi zachować prawidłową postawę podczas uroczystości;
- zna symbole narodowe, regionalne i wie jak się wobec nich zachować;
- rozpoznaje hymn i flagę Unii Europejskiej;
- zna i rozumie pojęcia: obowiązek, tolerancja, godność;
- dostrzega różnice między ludźmi i akceptuje je;
- rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i stara się na nie właściwie reagować;
- zna swoje podstawowe prawa i obowiązki wynikające z pełnionych ról społecznych;
- potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne oraz wie jak reagować w sytuacjach niebezpiecznych i trudnych oraz do kogo może się zwrócić o pomoc;
- zna numery alarmowe do jednostek ratownictwa oraz potrafi właściwie zareagować w sytuacjach zagrożenia;

- potrafi skutecznie komunikować się w sposób społecznie akceptowany;
- dostrzega swoje zalety i wady;
- potrafi się pozytywnie zaprezentować;
- odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie;
- ma poczucie sprawstwa;
- stara się kontrolować swoje emocje w sytuacjach stresujących/nowych;
- stara się rozwiązywać konflikty bez użycia agresji werbalnej i fizycznej;
- obserwuje własne zachowanie oraz stara się prawidłowo je modyfikować zgodnie z obowiązującymi normami;
- potrafi dokonywać samokontroli i samooceny;
- rozumie znaczenie życia i zdrowia jako najważniejszych wartości, chce i potrafi pozytywnie się zaprezentować;
- wykazuje się podstawową wiedzą na temat stosowania substancji szkodliwych dla zdrowia, uzależnień oraz ich skutków dla organizmu;
- ma świadomość swoich zdolności, zainteresowań i planów życiowych;
- rozumie znaczenie rodziny w życiu człowieka;
- zna najważniejsze instytucje udzielające pomocy młodzieży, osobom dorosłym, rodzinom;
- stara się być odpowiedzialny w stosunku do powierzonych zadań i osób, z którymi współpracuje;
- sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi;
- stara się dostosować się do nowej sytuacji i podjąć w niej właściwe działania;
- zdaje sobie sprawę z możliwych następstw różnych działań;
- stara się ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i podjęte decyzje;
- rozumie pojęcie pracy, wymagania i korzyści płynące z pracy;
- dokonuje wyboru pracy lub konkretnego zadania adekwatnych do własnych możliwości – wie, co chce i co umie robić,
- jest zmotywowany do pracy;
- potrafi w miarę możliwości poradzić sobie z problemami życia codziennego;
- jest przygotowany do podjęcia pracy zawodowej/absolwent szkoły branżowej;
- zna akceptowalne społecznie sposoby spędzania wolnego czasu.

Profil absolwenta Ośrodka – z zespołem Aspergera i autyzmem:

Absolwent osiąga zadowalający poziom kompetencji psychospołecznych uwarunkowanych indywidualnym poziomem rozwoju:

- rozumie mowę znaków i symboli;
- cierpliwie czeka na swoją kolej;
- akceptuje i stara się przestrzegać zasad i norm społecznych;
- potrafi utrzymać czystość i porządek na swoim stanowisku pracy;

- dba o swoje osobiste rzeczy i najbliższe otoczenie;
- szanuje swoich rówieśników oraz osoby dorosłe;
- potrafi przedstawić siebie oraz inne osoby ze swojego najbliższego otoczenia;
- przyłącza się do zadań grupowych;
- interesuje się najbliższym otoczeniem;
- osiąga sukcesy w wybranych obszarach funkcjonowania;
- komunikuje swoje potrzeby i problemy;
- stara się funkcjonować w nowej grupie osób;
- potrafi zwrócić się o pomoc;
- odróżnia dobre zachowanie od złego;
- dostrzega zagrożenia w najbliższym otoczeniu;
- ma poczucie bezpieczeństwa i akceptacji w grupie rówieśniczej;
- stara się nawiązywać poprawne relacje interpersonalne;
- zna i posługuje się alternatywnymi metodami komunikacji;
- utrzymuje kontakt wzrokowy;
- naśladuje zachowania zapamiętane w wcześniejszych doświadczeniach;
- potrafi wybrać odpowiedni dla danej sytuacji wzorzec zachowania;
- rozumie zakazy społeczne i językowe;
- zadaje pytania, stara się nawiązać rozmowę;
- wykonuje podstawowe czynności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w otoczeniu obejmujące: jedzenie, toaletę, mycie się i ubieranie;
- wykazuje się zaradnością w życiu codziennym adekwatnie do własnego, indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności;
- wykazują się większą elastycznością w zachowaniu;
- samodzielnie podejmuje proste decyzje;
- szanuje cudzą własność;
- potrafi się ubrać stosownie do pory roku;
- posługuje się podstawowymi zwrotami i formami grzecznościowymi;
- potrafi dostrzec wokół siebie innych ludzi;
- wykazuje się gotowością do przyjęcia konsekwencji swoich działań;
- stara się rozpoznać, nazywać oraz wyrażać swoje stany emocjonalne oraz innych osób;
- stara się radzić sobie z negatywnymi emocjami w sytuacjach społecznych;
- odczuwa przyjemność wynikającą ze wspólnej zabawy/kontaktu z innymi osobami;
- wykazuje motywację do działania;
- próbuje kontrolować swoją złość;
- przejawia niższy poziom lęku w sytuacjach nowych i nieznanach;

- odczuwa radość z osiągniętego sukcesu;
- wykazuje niższy poziom frustracji w przypadku niepowodzeń;
- potrafi w miarę możliwości poradzić sobie z problemami życia codziennego.

Profil absolwenta Ośrodka – uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym:

- potrafi utrzymać w czystości i porządku osobiste rzeczy, najbliższe otoczenie, dba o czystość środowiska, segreguje śmieci;
- potrafi ubrać się stosownie do pory roku;
- utrzymuje higienę osobistą;
- potrafi zachować się przy stole w różnych okolicznościach;
- troszczy się o zdrowie, higienę i bezpieczeństwo własne i innych;
- zna adres swojego miejsca zamieszkania oraz najważniejsze informacje na swój temat;
- stara się współpracować w grupie;
- prawidłowo zachowuje się w miejscach publicznych;
- zna podstawy bezpiecznego poruszania się po ulicach;
- umie zachować się w sytuacjach zagrożenia;
- stara się prawidłowo komunikować (z uwzględnieniem specyfiki zaburzeń);
- umie wyciągać proste wnioski z obserwowanych zjawisk przyrodniczych i sytuacji społecznych;
- na miarę możliwości czuje się odpowiedzialny za swoje funkcjonowanie w rodzinie, najbliższym otoczeniu;
- radzi sobie w prostych, typowych sytuacjach życiowych;
- rozpoznaje zagrożenia, wie jak się wobec nich zachować i kto może mu pomóc;
- potrafi zwrócić się o pomoc;
- bierze udział w życiu kulturalnym, potrafi angażować się emocjonalnie;
- potrafi wybrać najlepszą dla siebie formę ekspresji artystycznej;
- zna i rozumie podstawowe zjawiska otaczającej go rzeczywistości;
- na miarę swoich możliwości intelektualnych orientuje się w ważnych wydarzeniach swojego środowiska;
- zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas pracy.
- w zależności od swoich możliwości i umiejętności jest przygotowany do samodzielnego pokonywania drogi na określonej trasie np. dom – praca – dom/ sklep/ inne miejsce;
- w zależności od swoich możliwości i umiejętności jest samodzielny w zakresie funkcjonowania społecznego (np. spisuje listę zakupów, potrafi zrobić zakupy, przygotowuje proste potrawy, posługuje się pieniędzmi itp.).

Profil Absolwenta Szkoły Specjalnej Przysposabiającej do Pracy:

- przejawia postawę ciekawości, otwartości i poszanowania innych;
- przejawia zachowania ukierunkowane na ochronę środowiska przyrodniczego;
- posiada wiedzę o kulturze własnego regionu i jej związku z kulturą Polski;
- aktywnie uczestniczy w życiu środowiska lokalnego, rozumie przynależność do tego środowiska;
- wykazuje się zaradnością i niezależnością w codziennym funkcjonowaniu;

- wykazuje prawidłową postawę wobec pracy w aspekcie motywacji, kompetencji i wykonania;
- wykonuje indywidualnie i zespołowo różne prace mające na celu zaspokojenie potrzeb własnych i otoczenia;
- podejmuje wysiłek związany z poszukiwaniem pracy, korzystając przy tym z różnych źródeł informacji;
- aktywnie uczestniczy w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości;
- pełni role społeczne;
- potrafi załatwić różne sprawy osobiste w urzędach i innych instytucjach;
- ma poczucie odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje;
- samodzielnie organizuje sobie wypoczynek i czas wolny;
- rozwija posiadane uzdolnienia i zainteresowania wykazując się przy tym kreatywnością;
- podejmuje działania prozdrowotne sprzyjające zachowaniu zdrowia i bezpieczeństwa, zna zagrożenia wynikające z uzależnień;
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z technologii informacyjnej i komunikacyjnej;
- świadomie kieruje swoją seksualnością.

Profil Absolwenta Liceum Ogólnokształcącego:

- wykorzystuje nabyte podczas edukacji wiadomości w sposób praktyczny;
- stara się pracować samodzielnie i w zespole;
- podejmuje się realizacji stawianych przed nim zadań oraz próbuje kreatywnie rozwiązywać problemy poprzez wykorzystanie znanych mu strategii ich rozwiązania;
- stara się skutecznie porozumiewać z otoczeniem;
- zna sposoby planowania i organizowania swoich działań;
- stara się być odpowiedzialny za własny rozwój oraz wykazuje się ciekawością poznawczą;
- bierze udział w zajęciach terapeutycznych i pozalekcyjnych, kołach zainteresowań;
- umie wykorzystać pomoc nauczycielską i koleżeńską;
- ma świadomość istnienia instytucji pomagających uczniom;
- korzysta ze źródeł multimedialnych massmediów, umie posługiwać się komputerem jako narzędziem pracy;
- jest odpowiedzialny za funkcjonowanie szkoły, ma poczucie jej współtworzenia;
- jest chętny do podejmowania działań na rzecz swojego otoczenia;
- dba o higienę i czystość osobistą;
- rozumie zasady demokracji oraz jest przygotowany do życia w wolnym społeczeństwie demokratycznym w poczuciu przynależności do tradycji europejskiej;
- posiada określony system wartości i cechuje go poczucie własnej wartości;
- stara się samodzielnie podejmować inicjatywy w różnych dziedzinach życia;
- potrafi w miarę możliwości poradzić sobie z problemami życia codziennego;
- posiada kulturę osobistą ukazywaną poprzez przyjmowanie właściwych, pożądanych w społeczeństwie postaw społecznych, obywatelskich i personalnych;
- świadomie kieruje swoją seksualnością.

DIAGNOZA PROBLEMÓW WYCHOWAWCZYCH W SOSW – ewaluacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych i trudności uczniów ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka oraz współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi. Ewaluacji dokonano w oparciu o:

- analizy ankiet on-line skierowanych do rodziców/opiekunów prawnych oraz Rady Pedagogicznej dot. oceny klimatu społecznego w placówce oraz występujących trudności (czerwiec 2024 r.) – załącznik 2;
  - obserwacji zachowań i stanu psychofizycznego uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
  - wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
  - analizy programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024,
  - wniosków i analiz z posiedzeń zespołów (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych i terapeutycznych, zespołu psychologiczno-pedagogicznego, analiza wyników ankiet, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami);
  - innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, szkolna dokumentacja uczniów – orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, zaświadczenia lekarskie, arkusze Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia, Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne (IPET-y), wnioski pokontrolne;
  - oceny współpracy z rodzicami w zakresie działań wychowawczo- profilaktycznych oraz przedstawicielami Rady Rodziców;
  - oceny współpracy z przedstawicielami instytucji poza szkolnych m.in. Policja, Straż Pożarna, PPP, sąd rodzinny, OPS, PCPR, Domy Dzieci;
  - analizy sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów, w tym występujących zagrożeń w środowisku domowym;
  - analizy dostępnych artykułów naukowych, raportów, opracowań dotyczących przewidywanych zagrożeń cywilizacyjnych, wpływu technik informacyjnych i mediów na rozwój emocjonalny i społeczny ucznia;
  - kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym **2024/2025**:
1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
  2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
  3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
  4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne

metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego:

- a) Działania wychowawczo-profilaktyczne Ośrodka skutkują poprawą funkcjonowania uczniów na terenie szkoły/domu oraz postrzeganiem szkoły w środowisku lokalnym.
- b) W szkole uczniowie uczą się zdrowego stylu życia, radzenia sobie w sytuacjach stresowych, przełamywania barier w komunikacji z innymi, przeciwdziałania agresji oraz rozwijają umiejętności społeczne.
- c) Uczniowie uczą się konstruktywnie rozwiązywać konflikty i rozpoznawać swoje emocje, w tym aktywnie korzystać z sieci wsparcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- d) Wycieczki klasowe/międzyklasowe/szkolne uroczystości i wydarzenia mają kluczowy wpływ na integrację społeczności placówki, w tym lepszą relację między uczniami i wychowawcami/nauczycielami, a także pozytywnie wpływają na dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży.
- e) Uczniowie i ich rodzice mają możliwość korzystania ze wsparcia nauczycieli i specjalistów szkolnych oraz profesjonalnych instytucji współpracujących ze szkołą.
- f) Rodzice/opiekunowie/nauczyciele najczęściej korzystają z pomocy kadry pedagogicznej oraz Dyrekcji szkoły przy rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Pełna współpraca na linii rodzice (opiekunowie prawni)-nauczyciele-wychowawcy-zespół terapeutyczny-zespół psychologiczno-pedagogiczny-kadra zarządzająca, w tym przedstawiciele instytucji pozaszkolnych pozwala na konstruktywne rozwiązanie pojawiających się trudności w ciągu całego roku szkolnego.

Na podstawie przeprowadzonych działań diagnostycznych zaleca się:

- a) budowanie wzajemnych relacji w społeczności szkolnej (szkoła-rodzice-uczniowie) opartych na współpracy, efektywnej komunikacji, zaufaniu i życzliwości – dbanie o pozytywny klimat społeczny szkoły;
- b) kształtowanie postaw prozdrowotnych;
- c) budowanie świadomości zdrowia psychicznego;
- d) rozwijanie umiejętności emocjonalno-społecznych w obszarze radzenia sobie w sytuacjach trudnych/stresujących/kryzysowych oraz w konstruktywnym rozwiązywaniu doświadczanych problemów, nauka nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji rówieśniczych, ćwiczenia empatii wobec przeżyć i uczuć innych, poprawa komunikacji, położenie nacisku na kształtowanie u uczniów kultury osobistej oraz funkcjonowania w różnych środowiskach społecznych, kształtowanie umiejętności życiowych;
- e) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i przemocy rówieśniczej (m.in. zachowania niezgodne z normami społecznymi, trudności z przestrzeganiem dyscypliny, postawa opozycyjno-buntowniczo-prowokacyjna, niewłaściwe wzorce osobowe, brak szacunku do nauczyciela, skracanie dystansu

interpersonalnego, kradzieże, wyłudzenie), kształtowanie właściwych postaw społecznych, nawyków i umiejętności służących bezpieczeństwu uczniów;

- f) kształtowanie świadomości z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, w tym o charakterze behawioralnym (od Internetu oraz innych urządzeń komunikacyjnych np. telefon komórkowy, telewizja, komputer, papierosy, alkohol, e-papierosy, spożywanie energetyków, substancje psychoaktywne);
- g) kształtowanie systemu wartości uczniów, w tym promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia;
- h) rozwijanie wśród uczniów samoświadomości w zakresie wiedzy, odpowiedzialności i konsekwencji dla siebie i otoczenia płynących z nieprzestrzegania przyjętych zwyczajowych norm i wymagań oraz niebezpieczeństw życia codziennego;
- i) niwelowanie wśród uczniów zachowań związanych z agresją werbalną i fizyczną, rozwiązywaniem konfliktów w sposób nieakceptowany społecznie, niszczeniem mienia oraz autoagresją/samouszkodzeniem;
- j) integracja społeczności szkolnej – akcentowanie roli tolerancji, rozwijanie akceptacji i otwartości na różnorodność/odmienność uczniów o różnym stopniu funkcjonowania, organizowanie i angażowanie spotkań integracyjnych w społeczności szkolnej, wzmacnianie mocnych stron i zasobów uczniów, poszukiwanie obszarów umożliwiających wszechstronny rozwój oraz pełnienie różnych ról społecznych (m.in. apele wychowawcze/społecznościowe, zajęcia zblokowane z innymi klasami, wspólne wydarzenia, wycieczki, działanie szkolnej kafejki „Olimp Caffee”, akcje wolontariuszy na poziomie starszy uczeń/opiekun ucznia młodszego – wspólne czytanie, zabawa, aktywności fizyczne, propagowanie i akcentowanie roli wzajemnej życzliwości, szacunku i wsparcia, udział w konkursach terapeutycznych, szkolnych zawodach, wydarzeniach w środowisku lokalnym, promowanie samorządu uczniowskiego, w tym samorządu uczniowskiego klas młodszych), rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów - prezentowanie talentów i umiejętności uczniów na forum Ośrodka;
- k) wspomaganie indywidualnego rozwoju uczniów w zależności od ich potrzeb i możliwości psychofizycznych, budowanie poczucia sprawstwa i motywacji do nauki/rozwoju/przezwycięzania doświadczanych trudności;
- l) zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo w sieci oraz ochronę wizerunku i tożsamości uczniów, w tym promowanie działań placówki z wykorzystaniem szkolnego FB/profilaktyka cyberprzemocy i hejtu, kontrola rodzicielska;
- m) utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych/kryzysowych;
- n) zintensyfikować działania zachęcające i motywujące rodziców do aktywnego udziału w życiu placówki:
  - zapoznanie się z oczekiwaniami rodziców oraz nauczycieli,
  - uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu Ośrodka;
  - tworzenie przestrzeni do współpracy z rodzicami i efektywnego przepływu informacji pomiędzy wszystkimi grupami, wchodzącymi w skład społeczności szkolnej;
  - zaangażowanie rodziców, wychodzenie z inicjatywami na nowe działania mające na celu edukację ich dzieci;
  - wśród rodziców należy prowadzić elementarną edukację oraz ich pedagogizację w zakresie większego zainteresowania trudnościami własnych dzieci, specyfiki zaburzeń dziecka, jego rozwoju oraz działań

w kierunku wyrównywania deficytów rozwojowych i edukacyjnych, w tym podnoszenia własnych kompetencji wychowawczych zgodnie z zaleceniami PPP wynikającymi z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów; planowanie i organizowanie spotkań dla rodziców ze szkolnymi specjalistami/z zewnątrz, działania wspomagające na rzecz szkoły;

- integracja rodziców ze społecznością szkolną - współorganizowanie wydarzeń, wspólne spotkania rodziców i nauczycieli z udziałem uczniów, kontynuacja szkolnej akcji „Aktywny Rodzic”;
- zwiększenie kompetencji wychowawczych znaczących osób dorosłych (rodziców/opiekunów prawnych/wychowawców/nauczycieli przedmiotowych/terapeutów) w budowaniu wspólnego dialogu dla spójnego systemu wychowawczego i terapeutycznego na linii szkoła-dom, ustalenie zasad współpracy, zgłaszanie trudności w procesie dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczym dziecka w zależności od ich rangi oraz kompetencji osób świadczących pomoc (tj. wychowawca-koordynator pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zespół terapeutyczny, zespół nauczycieli przedmiotowych, zespół psychologiczno-pedagogiczny, wicedyrektorzy, dyrekcja placówki);
- przekazywanie rodzicom informacji o możliwościach uzyskania pomocy i formach wsparcia w zależności od zgłaszanych potrzeb i trudności uczniów występujących w środowisku szkolnym/domowym; podejmowanie wspólnych działań w celu zmiany oraz polepszenia funkcjonowania dzieci i młodzieży, przy wsparciu szkolnych specjalistów i/lub instytucji poza szkolnych;
- bardzo ważnym czynnikiem chroniącym przed ryzykownymi zachowaniami są więzi emocjonalne w rodzinie, możliwość i chęć realizacji zainteresowań dzieci, np.: sport, zainteresowania artystyczne, wprowadzone i respektowane normy, poszanowanie praw, wartości, autorytetu. Rodzice przez swoje postawy i odpowiedni sposób wychowania mogą obniżyć ryzyko zachowań społecznie nieakceptowanych u swojego dziecka.
- prowadzenie konsultacji dla rodziców uczniów w celu wzmocnienia oddziaływań wychowawczych i terapeutycznych.

m) upowszechniać i uaktualniać wiedzę nauczycieli na temat metod wychowawczych oraz umiejętności pracy z uczniami/rodzicami ukierunkowanych na określone trudności, również związane ze zdrowiem psychicznym, w tym efektywną współpracę i komunikację z opiekunami prawnymi; rekomenduje się otwartość nauczycieli na zmianę postępowania, poszukiwanie nowych rozwiązań, organizowanie cyklicznych spotkań nauczycieli, obserwacji koleżeńskich, wymiany doświadczeń, ścisła współpraca i wzajemna wymiana informacji;

*Działania wychowawczo-profilaktyczne należy kierować do uczniów równoległe z przekazywaniem wiedzy zarówno podczas zajęć z wychowawcą klasy, jak też realizacją treści przedmiotów, takich jak.: edukacja wczesnoszkolna, język polski, przyroda, biologia, geografia, historia, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka/zajęcia komputerowe, zajęcia biblioteczne, biznes i zarządzanie, przedsiębiorczość, zajęcia związane z kierunkiem kształcenia zawodowego, wychowanie do życia w rodzinie, doradztwo zawodowe oraz zajęcia terapeutyczne i świetlicowe, w tym działanie szkolnego internatu.

Obszar	Zadania	Formy i sposoby realizacji PRZYKŁADY
<p>1.Rozwój umiejętności uczniów w zakresie radzenia sobie ze złością oraz w sytuacjach kryzysowych</p>	<p>Nauka rozwiązywania konfliktów interpersonalnych</p> <p>Rozwój samoświadomości w zakresie rozpoznawania swojej złości oraz sposobów radzenia sobie z doświadczanymi trudnościami</p> <p>Integracja uczniów w klasie i szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka psychoedukacyjna na temat: konfliktów interpersonalnych, konstruktywnych sposobów radzenia sobie w obliczu sporów; nauka dyskusji, wyrażania siebie, własnych poglądów i opinii oraz argumentowania zdania; • cykliczne warsztaty w klasach z zastosowaniem wiedzy z pogadanek tematycznych, ze scenkami np. sytuacje konfliktowe, dyskusja w grupach,; omówienie efektywności ćwiczeń oraz ewaluacja pracy uczniów – co się udało, co należy poprawić; • zadania o charakterze integracyjnym ukierunkowane na wykonanie wspólnego zadania/projektu, ćwiczenia z zakresu team building celem kształtowania poczucia odpowiedzialności za atmosferę w klasie/ szkole. • Pogadanka psychoedukacyjna o emocjach, szczególnie złości, o jej charakterze oraz akceptowanych społecznie sposobach rozładowania napięcia emocjonalnego; • pogadanka psychoedukacyjna o agresji wymierzonej w nas – fizycznej lub słownej, jak chronić siebie; • warsztaty w grupach uwzględniając scenki na wyrażanie złości i jej kontroli. Przećwiczenie sposobów na autoregulację m.in. ćwiczenia oddechowe, wizualizacja. • Treningi uważności/relaksacji. • Zabawy zespołowe na świeżym powietrzu; • Zadania wykorzystujące elementy Team Building • Organizacja szkolnych uroczystości i przedsięwzięć – bale karnawałowy/kończące szkołę, • Zajęcia międzyklasowe/wycieczki; • Działanie szkolnej kafejki „Olimp Caffee”, śniadań międzyklasowych; • akcje wolontariatusy na poziomie starszy uczeń/opiekun ucznia

	<p>Nauka relaksu, odreagowania stresu.</p> <p>Nabywanie umiejętności asertywnego i empatycznego zachowania wobec innych.</p> <p>Nadwrażliwość słuchowa uczniów</p>	<p>młodszego – wspólne czytanie, zabawa, aktywności fizyczne, , promowanie samorządu uczniowskiego, w tym samorządu uczniowskiego klas młodszych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentowanie talentów i umiejętności uczniów na forum Ośrodka; • Wykorzystanie podczas zajęć z w-f elementów tańca, aktywność fizyczna przy muzyce, ćwiczenia relaksacyjne, oddechowe; • psychoedukacja uczniów w zakresie treningu uważności (mindfulness) i relaksacji, samoobserwacji emocji, nauki radzenia sobie ze stresem i regulacji emocji; • szkolna akcja „Aktywna Przerwa”. • Prowadzenie podczas godzin wychowawczych otwartych dyskusji, burza mózgów; • Psychoedukacja w zakresie postawy asertywności, uważnego słuchania, wyrażania swoich opinii oraz współodczuwania (rozumienia punktu widzenia drugiej osoby). • Stworzenie sfer ciszy i relaksu dla uczniów; • Umożliwienie uczniom korzystania ze słuchawek wyciszających.
<p>2.Rozwój talentów i zainteresowań uczniów</p>	<p>Wzmacnianie zasobów uczniów, ich mocnych stron, akcentowanie talentów oraz ich zdolności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poszukiwanie mocnych stron u uczniów, akcentowanie ich najmniejszych zdolności/osiągnięć – zorganizowanie olimpiady szkolnej z okazji obchodów nadania imienia placówce; • Opracowanie programu koncertów, wernisaży malarskich, występów teatralnych uwzględniając kalendarz imprez i uroczystości szkolnych; • Konkursy typu talent show, w których uczniowie mogą zaprezentować swój talent w formie kilkuminutowego występu; • Kiermasze świąteczne i możliwość kupienia rękodziela uczniów; • Cykl wywiadów z uczniami prezentujących swoje pasje i

	Rozbudzenie motywacji do rozwoju pasji i talentów wśród uczniów.	<p>zainteresowania, zamieszczanymi na social mediach szkoły i na stronie www.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie z budżetu Rady Rodziców ok. 10 rocznych stypendiów dla uczniów szczególnie utalentowanych, na rozwój swojej ścieżki np. artystycznej, sportowej, naukowej etc.
3.Kształtowanie sprawności fizycznej i nawyków uprawiania sportu wśród uczniów	<p>Stosowanie różnorodnych metod i form aktywizujących uczniów podczas ich pobytu w szkole</p> <p>Organizacja zajęć sportowych pozalekcyjnych</p> <p>Aktywizacja uczniów podczas przerw i zajęć świetlicowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje zespołu psychologicznego z nauczycielami w celu wspomagania ich pracy dydaktyczno-wychowawczej z uczniami, propozycja opracowania programów aktywności dla uczniów z różną niepełnosprawnością (na każdym etapie edukacyjnym); • Podejmowanie aktywności fizycznych z elementami muzyki (np. fitness), tańca (zapoznanie z różnymi gatunkami), gier zespołowych (np. piłka nożna) podczas zajęć ruchowych; • Psychoedukacja uczniów dot. fizjologii stresu, aktywnego radzenia sobie z napięciem/złością, ćwiczenia relaksacji, oddechowe. • Prowadzenie zajęć sportowych z różnych dyscyplin; • Udział uczniów w zawodach sportowych o charakterze lokalnym, działania w ramach Komandos SOSW Piaseczno. • Włączanie w zajęcia świetlicowe regularnych ćwiczeń/ zabaw fizycznych wg preferencji uczniów, korzystanie z placu zabaw, siłowni na zewnątrz; • Kontynuacja działań w ramach “Aktywnej Przerwy”.
4.Kształtowanie umiejętności społecznych	Nauka w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów, umiejętności współpracy i współdziałania, pełnienia różnych ról społecznych,	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć rozwijających umiejętność współpracy i współdziałania, autoanalizy posiadanych zasobów (warsztaty dla grup, zajęcia indywidualne); • nawiązanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie organizacji warsztatów/zajęć/prelekcji dla uczniów; • Psychoedukacja i wspomaganie uczniów podczas bieżącej pracy w roku szkolnym.

	<p>poznawania i nazywania swoich mocnych i słabych stron, dokonywania samooceny i autoprezentacji.</p>	
<p>5. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole</p>	<p>Dążenie do integracji zespołu klasowego i szkolnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć integracyjnych prowadzonych przez wychowawcę, pedagoga, psychologa; • Zajęcia/warsztaty organizowane przez pedagoga, psychologa z komunikacji w grupie, kształtowania umiejętności społecznych; • Organizowanie wycieczek, wydarzeń klasowych, szkolnych uroczystości; • Wsparcie przez uczniów oraz kadre pedagogiczną działalności Samorządu Uczniowskiego; • Udział w różnego rodzaju akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach, działaniach samorządu szkolnego.
<p>6. Ochrona zdrowia psychicznego</p>	<p>Przeprowadzenie diagnozy kondycji psychicznej oraz możliwości i potrzeb rozwojowych ucznia.</p> <p>Pomoc uczniom w przezwyciężeniu problemów osobistych i szkolnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza dokumentów z PPP; • przydział zajęć specjalistycznych; • rozmowy wspierające/diagnostujące dot. aktualnego samopoczucia oraz doświadczanych trudności; • propagowanie zachowań twórczych jako form rozładowania emocji, redukcji stresu; • umieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji o placówkach świadczących pomoc.
<p>7. Wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od potrzeb i możliwości</p>	<p>Zapobieganie niskiej samoocenie uczniów.</p> <p>Budowanie motywacji do nauki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie, modelowanie konstruktywnych, rozwojowych form spędzania czasu wolnego (pogadanki, publikacje, warsztaty, projekcje filmowe); • Organizacja zajęć (warsztaty, godziny wychowawcze, pogadanki w grupie, rozmowy indywidualne, spotkania ze szkolnymi specjalistami). • Podsyłanie dodatkowych materiałów, przygotowanie do konkursów; • Dodatkowe zadania; • Stawianie uczniom w nauce „nowych wyzwań” w celu

		podnoszenia ich możliwości oraz rozwoju.
8.Propagowania zdrowego stylu życia i uświadamianie zagrożeń ze strony uzależnień	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia tematyczne na godzinie wychowawczej, organizowanie zajęć z pedagogiem, zajęcia ze specjalistami, rozmowy indywidualne; • Prowadzenie zajęć uwzględniających rekomendowane programy profilaktyczne np. Przyjaciele Zippiego, Strażnicy Uśmiechu; • Organizacja konkursu zdrowego odżywiania; • Udział/organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu (do wyboru: publikacje na stronie, gazetki, pogadanki, warsztaty); • Zajęcia/warsztaty dotyczące zasad higieny osobistej; • Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania uczniów, nawiązanie współpracy ze specjalistami np. z zakresu terapii uzależnień, Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną, spotkania z przedstawicielem policji.
9.Podkreślenie roli rodziców.	Zaangażowanie rodziców w działalność i życie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • Udział rodziców w szkolnych uroczystościach i przedsięwzięciach; • Planowanie wspólnych wydarzeń w życiu klasy i szkoły; • Warsztaty/spotkania psychoedukacyjne dla rodziców ze szkolnymi specjalistami; • Stała współpraca i wymiana informacji z Radą Rodziców; • Zebrania, spotkania indywidualne, korespondencja, rozmowy telefoniczne z rodzicami uczniów; • „Aktywny rodzic” cykliczne spotkania rodziców z uczniami celem rozwijania czytelnictwa wśród uczniów, prezentacji ich zawodów oraz różnych talentów; • Realizacja zaleceń PPP z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dot. punktu pedagogizacji/psychoedukacji rodziców.
10.Zwrócenie uwagi na utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, upowszechnianie	Dbanie o bezpieczeństwo i higienę pracy ucznia na terenie szkoły oraz podczas zdalnego nauczania.	<ul style="list-style-type: none"> • Dyżury nauczycielskie, przypominanie zasad bezpiecznego zachowania się podczas przerw; • Zachowywanie przepisów bhp i p.poż. • Ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami; • Dostosowanie czasu pracy ucznia z urządzeniami elektronicznymi; • Rozmowy z rodzicami/psychoedukacja na temat monitorowania pracy ucznia z komputerem; • Pogadanki podczas zajęć z wychowawcą w obszarze

<p>wśród uczniów wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno- komunikacyjnych</p>		<p>użytkowania i korzystania z portali społecznościowych, akcja wychowawcza dotycząca europejskiego oznaczenie gier komputerowych PEGI;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z regulaminem korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły.
--	--	---

Przykładowe formy i sposoby realizacji w/w obszarów w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego: (szczegółowe treści wychowawcze i profilaktyczne zawiera załącznik 1)

Przy planowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka uwzględniono uwarunkowania środowiskowe, etap rozwoju uczniów oraz ich obserwowane i zgłaszane trudności w funkcjonowaniu. Profilaktyka to podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych.

Z obserwacji zachowania wychowanków Ośrodka oraz analizy dokumentacji zauważa się potrzebę realizacji profilaktyki na 3 poziomach:

1. **Profilaktyka uniwersalna** skierowana do ogólnej populacji uczniów, bez względu na poziom indywidualnego zagrożenia rozwojem problemów alkoholowych i narkotykowych lub innych związanych ze zdrowiem psychicznym. Są to oddziaływania skierowane do wszystkich uczniów naszej szkoły. Podstawowym celem pracy w tej grupie jest promocja zdrowego stylu życia, zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego, wspieranie zachowań społecznie akceptowanych. W pracy z tą grupą zaleca się stosowanie strategii informujących, edukacyjnych i alternatywnych. Wychowankowie tej grupy powinni uzyskiwać informacje adekwatne do swojego wieku, stopnia niepełnosprawności intelektualnej, posiadanej wiedzy, nabytych pozytywnych i negatywnych doświadczeń. W pracy z tą grupą należy duży nacisk postawić na rozwijanie ważnych umiejętności społecznych.
2. **Profilaktyka selektywna** skierowana jest do grup dzieci i młodzieży, u których poziom zagrożenia rozwojem zachowań problemowych jest wyższy niż przeciętny. To wychowankowie, którzy ze względu na wiek lub środowisko rodzinne mogą być zagrożeni ryzykownymi zachowaniami – wychowankowie Szkoły Podstawowej, Zasadniczej Szkoły Branżowej I Stopnia, Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Specjalnej

Przysposabiającej do Pracy. Głównym zadaniem podczas pracy z tą grupą jest niesienie pomocy przy wycofywaniu się z zachowań ryzykownych. Wychowankowie powinni otrzymywać informacje na temat możliwości wychodzenia z zachowań ryzykownych, zostać objęci strategiami edukacyjnymi i strategiami interwencyjnymi. Poprzez strategie edukacyjne należy uświadomić uczniom skutki podejmowania zachowań ryzykownych, wskazując jednocześnie ich ewentualne przyczyny. Zadaniem strategii interwencyjnych jest ułatwienie identyfikacji pojawiających się problemów a następnie ułatwienie ich rozwiązania.

3. **Profilaktyka wskazująca** obejmuje działaniami jednostki o wysokim poziomie ryzyka rozwoju problemów społecznych, psychicznych i zdrowotnych. Są to uczniowie, wymagający w dużej mierze oddziaływań indywidualnych.

METODY I FORMY PRACY

Metody i formy pracy dostosowywane są do poziomu i możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz ich indywidualnych potrzeb i uwarunkowań. Szczególną uwagą i troską otaczani są uczniowie z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym, przejawiający zaburzenia zachowania i emocji. W pracy wychowawczej z nimi stosuje się metody i formy pracy wypracowywane przez zespoły specjalistów, tak aby zminimalizować negatywne skutki zaburzeń dla nich samych, jak i szerszego środowiska (szkolnego, rówieśniczego, rodzinnego).

Niezwykle ważną formą pracy służącą rozpoznaniu stanu wychowawczego klas i grup wychowawczych są spotkania *Zespołu Terapeutyczno-Wychowawczego oraz Zespołu Psychologiczno-Pedagogicznego*. Spotkania służą rozpoznaniu sytuacji trudnych w klasach i grupach wychowawczych lub indywidualnych przypadków zaburzonego funkcjonowania poszczególnych uczniów. Dzięki temu możliwe jest wczesne reagowanie na przejawy nieprawidłowego zachowania, otaczanie uczniów wymagających szczególnej pomocy specjalistyczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wychowawczą oraz medyczną. Podczas spotkań omawiane są również istotne kwestie wychowawcze dotyczące tych dziedzin, które zdaniem zespołu wymagają rozwiązań systemowych (np. przeciwdziałanie agresji, zapobieganie problemowi palenia tytoniu, podniesienia frekwencji na zajęciach lekcyjnych, podniesienia wyników nauczania itp.). Efektami spotkań jest podejmowanie konkretnych działań wychowawczych i terapeutycznych służących korygowaniu nieprawidłowości lub usprawnianiu działań odnoszących pozytywne rezultaty wychowawcze.

Realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Ośrodka wspomagają:

1. Koła zainteresowań, akcje charytatywne - wzbogacają życie wychowanka, rozwijają jego mocne strony, uczą zaangażowania, empatii, wrażliwości oraz pomocy potrzebującym, przeciwdziałają zachowaniom przemocowym ;
2. Wycieczki klasowe, uroczystości szkolne - mają na celu wzbudzanie uczuć patriotycznych, poznanie tradycji i kultury Ojczyzny, środowiska lokalnego, wyrabianie zdolności do działania dla innych, dostarczają kulturalnej rozrywki i autoprezentacji związanych z nauką i wypoczynkiem.
3. Działania samorządu uczniowskiego - kształtują postawy obywatelskie, przygotowują do podejmowania samodzielnych decyzji, dają dzieciom i młodzieży możliwość współdecydowania w ważnych dla nich sprawach.

4. Współpraca z rodziną - prawidłowe rozeznanie sytuacji w rodzinie dziecka a także oddziaływanie na nią poprzez wizyty w domach rodzinnych, wspieranie w uzyskiwaniu pomocy materialnej, prawnej we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, wspólne z rodzicami ustalanie działań wobec dzieci, dobieranie metod oraz analiza efektów określonego postępowania, Ośrodka, systematyczny kontakt telefoniczny, listowny, organizowanie w razie potrzeby konsultacji z psychologiem, pedagogiem,
5. Współpraca ze środowiskiem lokalnym i promocja placówki - współpraca ze środowiskiem lokalnym jest bardzo ważnym czynnikiem w Programie profilaktyczno-wychowawczym Ośrodka, przejawia się ona poprzez:
  - udział w organizowanych przez władze miejskie i inne organizacje społeczne konkursach, wystawach, przeglądach artystycznych i zawodach sportowych;
  - tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych;
  - promowanie placówki poprzez organizowanie aukcji, wystaw, przeglądów, kiermaszy;
  - udział w miejskich obchodach świąt państwowych - współpraca z innymi instytucjami i stowarzyszeniami np. Starostwo Powiatowe, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Muzeum Regionalne;
6. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi m.in. MGOPS, PPP, Policja, Straż Miejska, Urząd Pracy, Sąd Rejonowy, PCPR, Sanepid;

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności założonych treści.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców, nauczycieli przedmiotowych i szkolnych specjalistów,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja działań diagnostycznych oraz opracowanie wyników. Należy nadmienić, że w szkole systematycznie dokonuje się diagnozy występujących problemów oraz efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych w trakcie bieżącej pracy.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny opracował zespół:

Natalia Wasilewska-Bachura (koordynator), Zuzanna Szlendak, Daria Szymanowicz, Monika Kobiałka,
Przy współpracy z Radą Rodziców